

Зан Михайло Петрович

Політико-партійна репрезентація органів місцевого самоврядування у територіальних громадах Чернівецької області з компактним проживанням румунської та молдовської етнічних меншин (за результатами місцевих виборів 2020 року)

УДК 323:35.07(477.51)+323.15+324«2020»
DOI <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2022-1.30>

Зан Михайло Петрович
кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри політології
і державного управління
Ужгородського національного
університету
вул. Університетська, 14,
Ужгород, Україна

У статті розглянуто політико-партійне представництво органів місцевого самоврядування у територіальних громадах Чернівецької області з компактним проживанням представників румунської та молдовської етнічності за результатами місцевих виборів 2020 року. Автор презентує своє дослідження на підставі аналізу електоральної статистики, яка розміщена на Офіційному веб-порталі Центральної виборчої комісії України.

Констатовано, що за результатами місцевих виборів досить показовим став успішний результат регіональної політичної сили Чернівецької області «Альтернатива» у Глибоцькій селищній раді (50%), яку очолив її представник Григорій Ванзуряк. Автор ділить румуномовні територіальні громади Чернівецьчини на три групи: 1) з домінуванням депутатів-самовисуванців, а партія влади «Слуга народу» (3 ради) та ВО «Батьківщина» (1 рада) здобула більшу кількість мандатів, ніж інші політичні сили (Красноільська селищна рада; Боянська, Терблеченська, Тарашанська та Петровецька сільські ради); 2) об'єднані територіальні громади, де перемогли репрезентанти опозиційних політичних сил (Острицька, Карапчівська, Чудейська та Волоківська сільські ради); 3) Сучевенська сільська рада, де більшість здобули представники партії «Слуга народу».

За результатами місцевих виборів 2020 року досить сегментованою є політико-партійна структура Герцаївської міської ради. Тут представлені «Опозиційна платформа – За життя», «Слуга народу» та ВО «Батьківщина» (по 5 депутатів / 19,23%), партія «Пропозиція» (3 депутати / 11,54%), політичні сили «Європейська солідарність», «Громадський рух «Народний контроль», «За майбутнє» та «УДАР (Український Демократичний Альянс за Реформи) Віталія Кличка» (по 2 депутати / 7,69%). Подібна ситуація в поліетнічній Сторожинецькій міській раді. Серед 34-х обраних депутатів є представники 9-ти політичних партій: «Слуга народу», «За майбутнє», «Радикальна Партія Олега Ляшка», Аграрна партія України, «Громадський рух «Народний контроль», «Єдина Альтернатива», ВО «Батьківщина» (по 4 депутати / 11,76% від кожної партії), «Європейська солідарність» та «Опозиційна платформа – За життя» (по 3 депутати / 8,82%).

Подібний до румунської громади Чернівецьчини плюралізм електоральних уподобань зафіксовано в об'єднаних територіальних громадах, де проживають молдовани. Найбільш партійно-сегментованими є Новоселицька міська та Ванчикувецька сільська ради, де представлені депутати від 7-ми партій. Самовисуванці переважали в Магальській (76,19%) та Чагорській (54,55%) сільських радах у Чернівецькому районі та Мамалигівській сільській раді Дністровського району (54,55%). Крім цього, відносно перевагу в останній здобула партія «За майбутнє» (27,27%).

Ключові слова: місцеві вибори, об'єднана територіальна громада, румунська етнічна меншина, молдовська етнічна меншина, Чернівецька область.

Вступ. Чернівецька область є найменшою за площею та чисельністю населення в Україні. За результатами перепису населення 2001 року тут проживало 919 028 чол. (1,99% населення України), серед яких домінували українці (689 056 чол. / 75%). Найбільш репрезентованими етнічними меншинами в етнонаціональній структурі Чернівецьчини були румуни (114 555 чол. / 12,5%), молдовани (67 225 чол. / 7,3%), росіяни (37 881 чол. / 4,1%), поляки (3 367 чол. / 0,4%) та євреї (1 443 чол. / 0,2%). Відтак область можна віднести до типу прикордонних регіонів України з поліетнічним складом населення, де вирізня-

ється румуномовний (румуні й молдовани) етнокультурний маркер.

Як на парламентських, так і місцевих виборах, у ряді випадків на Чернівецьчині фіксувалися дещо відмінні від інших західних областей України результати електоральних настроїв і вподобань населення. Очевидно, не в останню чергу це зумовлено й чинником мультикультурності. З метою виявлення ролі цього факторного впливу на результати голосування у рамках цієї невеликої студії ми обрали об'єктом етнічні меншини краю, насамперед, представників румунської та молдовської громад Чернівецької області. Предметом

дослідження виступає політико-партійний контекст структурування органів місцевого самоврядування у румуномовних територіальних громадах Чернівецьчини за результатами місцевих виборів 25 жовтня 2020 року.

Мета та завдання. Метою статті є висвітлення особливостей політико-партійної структуризації органів місцевого самоврядування у територіальних громадах Чернівецьчини з компактним проживанням етнічних меншин, насамперед, румунів і молдован. У рамках поставленої мети автор прагне вирішити наступні завдання: 1) охарактеризувати специфіку етнонаціональної структури регіону; 2) з'ясувати компактність проживання румуномовного населення в процесі адміністративно-територіального реформування та створення об'єднаних територіальних громад; 3) проаналізувати особливості політико-партійного представництва на рівні міських, селищних і сільських рад у об'єднаних територіальних громадах із компактним проживанням румунської та молдовської етнічних громад.

Методи дослідження. Головним методом нашої студії є аналіз електоральної статистики місцевих виборів 25 жовтня 2020 року, яка розміщена на Офіційному веб-порталі Центральної виборчої комісії [2]. Характеризуючи етнонаціональну структуру регіону, автор аналізує чисельні показники результатів перепису населення 2001 року [5–8]. Також застосовано загальнонаукові методи індукції, дедукції, порівняння та синтезу.

Результати. Насамперед зауважимо, що перепис населення 2001 року зафіксував компактність проживання румунів і молдован у чотирьох колишніх районах Чернівецької області: Герцаївському, Глибочькому, Сторожинецькому та Новоселицькому. Етнонаціональну основу цих суміжних районів склали представники трьох етнічних спільнот – українці (42,4%), румуни (36%) та молдовани (19,4%). Меншою мірою представлені росіяни (1,3%) та поляки (0,6%) [3, с. 13].

У Герцаївському районі (32 316 чол.) румунами ідентифікувалися 29 554 чол. (91,45%), з яких 29 435 чол. (99,6%) рідною визначили мову своєї національності. Чисельність молдован склала 756 чол. (2,34%), з яких 511 чол. (67,6%) рідною визнали молдовську, а 237 чол. (31,35%) – румунську мову. Серед етнічних меншин у районі також представлені росіяни (299 чол.), угорці (15 чол.) та білоруси (10 чол.) [5]. Частка українців у Герцаївському районі складала всього 1 616 чол. (5%). Лише в одному с. Маморниця українці представляли більшість населення [3, с. 14].

У Глибочькому районі (72 676 чол.) чисельність румунів складала 32 923 чол. (45,3%), з яких 28 890 чол. (87,75%) вказали рідною румунську мову. Поряд із цим 3 682 чол. (11,18%) назвали рідною українську, 333 чол. (1%) молдовську й 18 чол.

(0,05%) російську мови. Румуни (понад 90%) домінували в 6-ти сільських радах (Багринівській, Волоківській, Йорданештській, Карапчівській, Купській та Синьовецькій). Специфічна ситуація у рамках Опришенської сільради (8,63% румунів) – в с. Опришени перепис зафіксував 94,93% румунів, а в с. Слобідка – всього 6,26% румунів [9]. Кількість молдован склала 4 425 чол. (6,09%), з яких 3 882 чол. (87,73%) вказали рідною молдовську мову, 481 чол. (10,87%) українську, 56 чол. (1,26%) румунську мову. Серед етнічних меншин Глибочького району представлені також етнічні групи росіян (877 чол.), поляків (233 чол.), білорусів (58 чол.), латишів (22 чол.), німців (21 чол.), болгарів (19 чол.), євреїв (14 чол.) [6]. Поряд із цим етнічні українці в районі склали відносну більшість населення – 34 025 чол. (46,8%). Вони переважали в 17-ти з 38-ми населених пунктів; відповідно – в 18-ти домінували румуни; в 2-х – молдовани; в с. Біла Криниця (76,9%) – росіяни-старобрядці [3, с. 14].

У Сторожинецькому районі (95 295 чол.) румуни склали 35 095 (36,83%), з яких 33 312 чол. (94,92%) визнавали рідною румунську мову; 1 649 чол. (4,7%) – українську та 113 чол. (0,32%) – російську мову. Вони презентували домінуюче населення селища Красноільськ та 6-ти сільських рад (Верхньопетрівецької, Іжівської, Чудейської, Нижньопетрівецької, Ропчанської та Черешської). Нечисельною була молдовська етнічна громада (307 чол. / 0,32% району). В районі представлені також поляки (1 461 чол. домінують у с. Стара Красношора), росіяни (1 367 чол.), білоруси (61 чол.), німці (50 чол.), латиші (25 чол.), болгары й вірмени (по 17 чол.), євреї та грузини (по 14 осіб) [8]. Етнічні українці (56 786 чол.; 59,6%) – домінуюча етнічна група в 29-ти з 40 населених пунктів Сторожинецького району [3, с. 14].

Етнонаціональною специфікою Новоселицького району (87 461 чол.) є фактичне співіснування молдовської (50 329 чол.; 57,54%) та української (29 703 чол. / 33,96%) етнічних громад. Молдовани переважали в 26-ти із 43 населених пунктів, а українці – у 15-ти поселеннях [3, с. 14]. Більшість молдован (47 585 чол. / 94,55%) визнавали рідною мову своєї національності, певна частка (2 264 чол. / 4,5%) – румунську мову; українську (305 чол. / 0,6%) й російську (175 чол. / 0,35%) мови. Серед румунів (5 904 чол.; 11,73% населення району) більшість (5 812 чол. / 98,44%) мали рідномовну ідентичність. Невелика частка (57 чол. / 0,96%) визнавала рідною молдовську та українську (29 чол. / 0,49%) мови. Румуни переважали у селах Бояни та Остриця (Магальська сільська рада). В Новоселицькому районі станом на 2001 рік проживали також етнічні громади росіян (1 235 чол.), поляків (85 чол.), білорусів (45 чол.), болгар (31 чол.), євреїв (28 чол.), німців (16 чол.) і вірмен (13 чол.) [7].

Порівнюючи співвідношення громадянської та етнічної ідентичностей в Герцаївському, Глибоцькому, Сторожинецькому та Новоселицькому районах Чернівецької області вчена-політологиня Наталія Ротар принагідно зауважила, що «найбільш небезпечними для збереження державної цілісності України є суперечності між даними видами ідентичностей в Герцаївському районі, оскільки його населення не комунікує на рівні сільських громад з українськими за етнічним складом громадами. Така ситуація «консервує» етнічну структуру населення району та орієнтує на розвиток усього комплексу соціально-економічних (насамперед, торговельні контакти), побутових (шлюби), культурних зв'язків (фестивалі, навчання, інформаційний простір) більшою мірою з громадами Румунії» [9].

Варто зауважити, що в процесі адміністративно-територіального реформування та створення об'єднаних територіальних громад (далі – ОТГ) в Чернівецькій області на зміну 11-ти сформовано 3 укрупнені райони: Чернівецький (33 ОТГ), Дністровський (10 ОТГ) та Вижницький (9 ОТГ) (див. рис. 1). Відтак, більшість румуномовного населення Чернівецьчини в результаті адміністративно-територіального реформування включено

до складу 12-ти ОТГ новоствореного Чернівецького району: 1) *Герцаївська міська ОТГ* (м. Герца та 11 сіл: Байраки, Великосілля, Дяківці, Куликівка, Лунка, Могилівка, Молниця, Петрашівка, Підвальне, Тернавка, Хряцька); 2) *Боянська сільська ОТГ* (4 села: Бояни, Боянівка, Гай, Припруття); 3) *Острицька сільська ОТГ* (10 сіл: Банчени, Велика Буда, Мала Буда, Годинівка, Горбова, Луковиця, Маморниця, Маморниця Вама, Остриця, Цурень); 4) *Глибоцька селищна ОТГ* (смт. Глибока й 8 сіл: Димка, Михайлівка, Новий Вовчинець, Опришени, Слобідка, Стерче, Червона Діброва, Черепківці); 5) *Тарашанська сільська ОТГ* (5 сіл: Поляна, Привороки, Станівці, Тарашани, Турятка); 6) *Тереблеченська сільська ОТГ* (5 сіл: Буківка, Верхні Синівці, Нижні Синівці, Горбівці, Тереблече); 7) *Волоківська сільська ОТГ* (4 села: Волока, Грушівка, Круп'янське, Валя Кузьміна (половина села – українці, половина – румуни й частково молдовани); 8) *Сучевенська сільська ОТГ* (6 сіл: Корчівці, Купка, Петричанка, Просикураїни, Просіка, Сучевени); 9) *Карапчівська сільська ОТГ* (2 села: Йорданешти, Карапчів); 10) *Петровецька сільська ОТГ* (3 села: Аршиця, Верхні Петрівці, Нижні Петрівці); 11) *Чудейська сільська ОТГ* (5 сіл: Буденець, Іжівці, Нова Красношора, Череш, Чудей);

Чернівецька область

Назва	Населення (тис.осіб)
Вижницький	91
Дністровський	157.8
Чернівецький	655.6

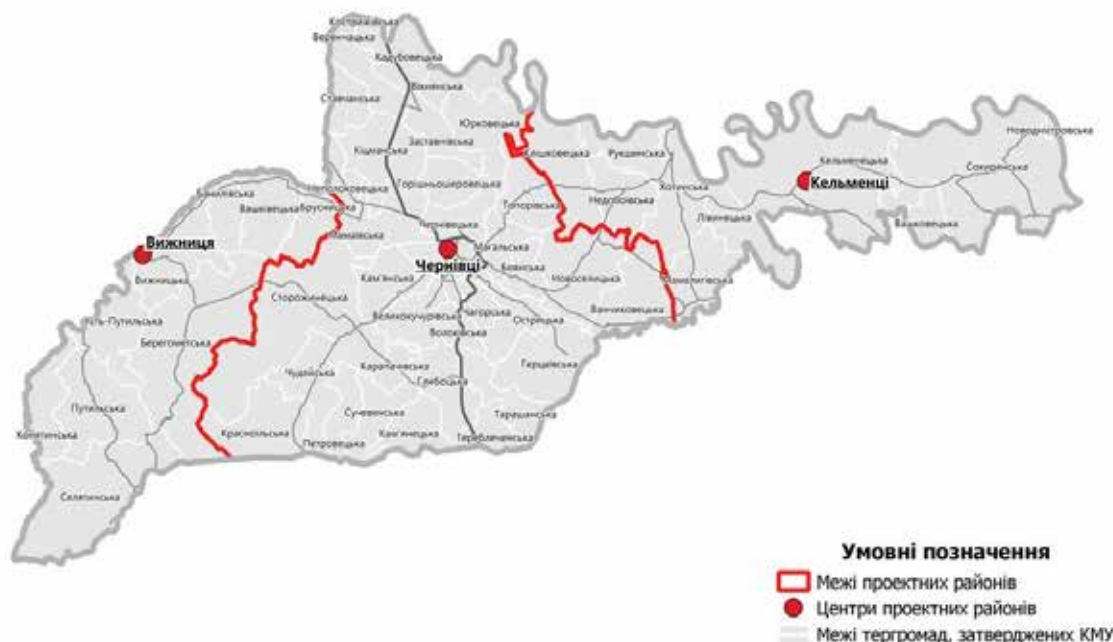

Рис. 1. Райони Чернівецької області [10]

12) Красноільська селищна ОТГ (сmt. Красноільськ (домінують румуни) і с. Стара Красношора (проживають поляки й незначна частина українців).

Аналізуючи результати місцевих виборів 2020 року насамперед звернемо увагу на міські та селищні ОТГ румуномовного ареалу Чернівеччини. Зокрема, вибори у *Герцаївській міській територіальній громаді* призвели до формування досить гетерогенної політико-партійної структури місцевої ради. Зокрема по 5 депутатів / 19,23% представляють партії «Опозиційна платформа – За життя», «Слуга народу» та ВО «Батьківщина»; 3 депутати (11,54%) – політичну партію «Пропозиція»; по 2 депутати / 7,69% – «Європейську солідарність», «Громадський рух «Народний контроль», «За майбутнє» та «УДАР (Український Демократичний Альянс за Реформи) Віталія Кличка» [2].

У *Глибоцькій селищній ОТГ* зафіксовано високий показник електорального успіху регіональної політичної партії Чернівеччини «Єдина Альтернатива» (13 депутатів; 50%). Представник цієї ж політичної сили Григорій Ванзуряк став головою Глибоцької селищної ради. Політична сила «Слуга народу» отримала 7 мандатів (26,92%); ВО «Батьківщина» та «Європейська солідарність» – по 3 мандати / 11,54% [2]. Натомість в *Красноільській селищній раді* більшість депутатів є самовисуванцями (15 чол.; 68,18%). ВО «Батьківщина» отримала 4 мандати (18,18%), «За майбутнє» представлено 2 депутатами (9,09%), «Перемога Пальчевського» 1 депутатом (4,55%) [2].

За результатами місцевих виборів 2020 року *дев'ять сільських рад, що презентують новостворені ОТГ Чернівецького району, де компактно проживає румуномовне населення, можна розподілити на три групи*: 1) територіальні громади, де більшість обраних депутатів є самовисуванцями, а партія влади «Слуга народу» (3 ради) та ВО «Батьківщина» (1 рада) здобула більшу кількість мандатів, ніж інші політичні сили; 2) ОТГ, де здобули перемогу репрезентанти опозиційних політичних сил (4 ради); 3) ОТГ, де переконливо перемогли представники провладної партії «Слуга народу» (1 рада).

До першої групи відносимо насамперед *Боянську сільську ОТГ*, де 17 (77,27%) із 22 депутатів місцевої ради є совисуванцями, а 3 мандати (13,64%) отримала партія «Слуга народу». В *Тереблеченській сільській раді* 50% (11 депутатів) є самовисуванцями, а «Слуга народу» представлена 9-ма депутатами (40,91%). У *Тарашанській сільській раді* 10 депутатів (45,45%) – самовисуванці; «Слуга народу» має 9 мандатів (40,91%). Винятком у цій когорті є *Петровецька сільська рада*, де 15 депутатів (71,43%) є самовисуванцями, а інші 6 депутатів (28,57%) – представники не партії влади, а ВО «Батьківщина» (див. табл. 1).

Друга група (репрезентанти опозиційних політичних сил) здобули перемогу в 3-х сільських ОТГ. У *Острицькій сільській раді* «Опозиційна платформа – За життя» отримала однакову кількість депутатських мандатів із владною партією «Слуга народу» (по 6 представників / 23,08%). Водночас «Європейська солідарність», «Громадський рух «Народний контроль», «Пропозиція» та ВО «Батьківщина» делегували по 3 депутати / 11,54%; а політична партія «За майбутнє» представлена 2 депутатами (7,69%) [2]. Подібна ситуація в *Карпачівській сільській раді*, де однакову кількість депутатів делегували партії «Слуга народу» та «Перемога Пальчевського» (по 8 депутатів / 36,36%). ВО «Батьківщина» представлена 3 депутатами (13,64%), «За майбутнє» – 2-ма депутатами (9,09%); 1 самовисуванець (4,55%) [2].

У *Чудейській сільській раді* перше місце зайняла ВО «Батьківщина» (7 депутатів; 26,92%). «Громадський рух «Народний контроль» делегував 6 депутатів (23,08%), Аграрна партія України – 4 депутати (15,38%), «Європейська солідарність» – 2 депутати (7,69%). У *Волоківській сільській раді* перемогу здобула політична партія «За майбутнє» (8 депутатів / 36,36%). Партія «Слуга народу» зуміла делегувати 6 депутатів (27,27%); ВО «Батьківщина» – 4 депутати (18,18%); «Перемога Пальчевського» та «Громадський рух «Народний контроль» – по 1 депутату / 4,55%; самовисуванцями стали 2 депутати (9,09%) [2].

Таблиця 1

Суб'єкти висування кандидатів у депутати до окремих органів місцевого самоврядування Чернівецького району Чернівецької області на місцевих виборах 25 жовтня 2020 року [2]

№	Назва органу місцевого самоврядування / Суб'єкт висування кандидатів у депутати	Боянська сільська рада	Тереблеченська сільська рада	Тарашанська сільська рада	Петровецька сільська рада
1.	Самовисування	17 (77,27%)	11 (50%)	10 (45,45%)	15 (71,43%)
2.	«Слуга народу»	3 (13,64%)	9 (40,91%)	9 (40,91%)	–
3.	ВО «Батьківщина»	–	2 (9,09%)	–	6 (28,57)
4.	«Перемога Пальчевського»	–	–	3 (13,64%)	–
5.	«Пропозиція»	1 (4,55%)	–	–	–
6.	«Європейська солідарність»	1 (4,55%)	–	–	–

Третю групу представляє єдина територіальна громада, де зафіксована чітка перемога партії «Слуга народу» – Сучевенська сільська рада. Партія влади має тут 12 представників (54,55%). ВО «Батьківщина» та «За майбутнє» делегували по 3 депутати / 13,64%; «Перемога Пальчевського» – 2 депутати (9,09%); також 2 депутатів (9,09%) є самовисуванцями [2].

Окремо можна вирізнити поліетнічну *Сторожинецьку міську ОТГ* (м. Сторожинець та 16 сіл: Банилів-Підгірний, Бобівці, Давидівка, Дібрівка, Заболоття, Зруб-Комарівський, Комарівці, Косованка, Костинці, Нова Жадова, Нові Бросківці, Панка, Ропча, Слобода-Комарівці, Стара Жадова, Ясени). В громаді переважають етнічні українці, поряд із якими у ряді населених пунктів також проживають румуни (домінують у с. Ропча) й поляки, а в селах Зруб-Комарівський та Давидівка компактно мешкають представники ромської етнічної меншини [4].

Варто відзначити, що етнонаціональна мозаїка соціуму Сторожинецької міської територіальної громади певним чином «спроєктувала» й різні результати місцевих виборів. Зокрема, серед 34-х обраних депутатів є представники 9-ти політичних партій: «Слуга народу», «За майбутнє», «Радикальна Партія Олега Ляшка», Аграрна партія України, «Громадський рух «Народний контроль», «Єдина Альтернатива», ВО «Батьківщина» (по 4 депутати / 11,76%), «Європейська солідарність» та «Опозиційна платформа – За життя» (по 3 депутати / 8,82%) [2].

У результаті адміністративно-територіальної реформи представники *молдовської етнічної спільноти* компактно зосереджені у складі 4-х територіальних громад Чернівецького району: 1) *Новоселицькій міській ОТГ* (м. Новоселиця та 13 сіл: Берестя, Динівці, Довжок, Зелений Гай, Котелеве, Малинівка, Маршинці, Ревківці, Рингач, Рокитне,

Слобода, Строїнці, Шишківці); 2) *Ванчиковецькій сільській ОТГ* (10 сіл: Ванчиківці, Ванчинець, Думени, Жилівка, Костичани, Новоіванківці, Тарасівці, Форосна, Черленівка, Щербинці); 3) *Магальській сільській ОТГ* (5 сіл: Магала, Буда, Прут (переважають молдовани), Остриця (домінують румуни), Рідківці (україномовне село); 4) *Чагорській сільській ОТГ* (4 села: Молодія (домінують молдовани), Кут, Луковиця, Чагор). Також молдовани проживають у *Мамалигівській сільській ОТГ* (8 сіл: Балківці, Драниця, Кошуляни, Мамалига, Негринці, Несвоя, Подвірне, Стальнівці) у адміністративних межах Дністровського району.

Зауважимо, що *результати місцевих виборів у Новоселицькій міській ОТГ засвідчили про значний плюралізм політико-партійних симпатій виборців*. Серед 26-ти обраних депутатів – представники партій «Слуга народу» і «Єдина Альтернатива» (по 5 чол. / 19,23%), «За майбутнє» (4 чол. / 15,38%), «Опозиційна платформа – За життя», «Європейська солідарність», ВО «Батьківщина» та «Громадський рух «Народний контроль» (по 3 чол. / 11,54%) [2]. *Подібна ситуація за результатами голосування виявилася у Ванчиковецькій сільській ОТГ: «Слуга народу» (7 чол.; 26,92%), «За майбутнє» (5 чол. / 19,23%), ВО «Батьківщина» (4 чол. / 15,38%), «Опозиційна платформа – За життя» та «Рідне місто» (по 3 чол. / 11,54%), «Європейська солідарність» та «Перемога Пальчевського» (по 2 чол. / 7,69%) [2].*

Досить однотипним виявився електоральний modus vivendi у Магальській, Чагорській та Мамалигівській сільських ОТГ. Зокрема, більшість кандидатів, серед яких етнічні молдовани, кандидували тут як самовисуванці. У Магальській сільській раді 16 депутатів (76,19%) є самовисуванцями; в Чагорській сільській раді – 12 депутатів (54,55%); у Мамалигівській сільській раді – також 12 депу-

Таблиця 2

Суб'єкти висування кандидатів у депутати до окремих органів місцевого самоврядування Чернівецького та Дністровського районів Чернівецької області на місцевих виборах 25 жовтня 2020 року [2]

№	Назва органу місцевого самоврядування / Суб'єкт висування кандидатів у депутати	Магальська сільська рада (Чернівецький район)	Чагорська сільська рада (Чернівецький район)	Мамалигівська сільська рада (Дністровський район)
1.	Самовисування	16 (76,19%)	12 (54,55%)	12 (54,55%)
2.	«За майбутнє»	2 (9,52%)	–	6 (27,27%)
3.	«Слуга народу»	2 (9,52%)	4 (18,18%)	–
4.	«Громадянський рух «Народний контроль»	–	–	3 (13,64%)
5.	«Перемога Пальчевського»	–	2 (9,09%)	–
6.	ВО «Батьківщина»	–	2 (9,09%)	–
7.	Аграрна партія України	–	1 (4,55%)	–
8.	«Європейська солідарність»	–	1 (4,55%)	1 (4,55%)
9.	ВО «Свобода»	1 (4,76%)	–	–

татів (54,55%). Найвищий після самовисуванців показник партії «За майбутнє» у Мамалигівській сільській раді (6 депутатів / 27,27%). В Чагорській сільській раді переможну позицію зайняла партія влади «Слуга народу» (4 депутати / 18,18%) [2]. У Магальській сільській раді по 2 депутати / 9,52% делегували обидві політичні сили – «За майбутнє» та «Слуга народу» (див. табл. 2).

Висновки. Підсумовуючи сказане вище, можна зробити наступні емпіричні узагальнення.

По-перше, за результатами місцевих виборів 2020 року досить показовим є успішний результат регіональної політичної сили Чернівецької області «Альтернатива» (13 депутатів / 50%) у Глибоцькій селищній раді, яку очолив її представник Григорій Ванзуряк.

По-друге, окремі румуномовні територіальні громади Чернівецьчини можна поділити на три групи: 1) з домінуванням депутатів-самовисуванців, а партія влади «Слуга народу» (3 ради) та ВО «Батьківщина» (1 рада) здобула більшу кількість мандатів, ніж інші політичні сили (Красноільська селищна рада; Боянська, Теремблеченська, Тарашанська та Петровецька сільські ради); 2) ОТГ, де перемогли репрезентанти опозиційних політичних сил (Острицька, Карапчівська, Чудейська та Волоківська сільські ради); 3) ОТГ, де більшість здобули представники партії «Слуга народу» (Сучевенська сільська рада).

По-третє, сегментованою є політико-партійна структура Герцаївської міської ради (по 5 депутатів / 19,23% делегували «Опозиційна платформа – За життя», «Слуга народу» та ВО «Батьківщина»; 3 депутатами / 11,54% – політична партія «Пропозиція»; по 2 депутати / 7,69% – «Європейська солідарність», «Громадський рух «Народний контроль», «За майбутнє» та «УДАР (Український Демократичний Альянс за Реформи) Віталія Кличка»). Поліетнічна Сторожинецька міська територіальна громада в Чернівецькому районі показала такі ж різновекторні результати у розрізі політико-партійних симпатій виборців. Серед 34-х обраних депутатів у місцевій раді є представники 9-ти політичних партій: «Слуга народу», «За майбутнє», «Радикальна Партія Олега Ляшка», Аграрна партія України, «Громадський рух «Народний контроль», «Єдина Альтернатива», ВО «Батьківщина» (4 депутати / 11,76% від кожної партії), «Європейська солідарність» та «Опозиційна платформа – За життя» (по 3 депутати / 8,82%).

По-четверте, подібний до румунської громади Чернівецьчини плюралізм електоральних пріоритетів за результатами місцевих виборів 2020 року спостерігаємо в ОТГ, де проживають представники молдовської етнічності. Зокрема, найбільш сегментованими у політико-партійному плані є Новоселицька міська та Ванчиковецька сільська ради (депутати є представниками від 7-ми партій). Самовисуванці переважали в Магальській

(19 депутатів / 76,19%) та Чагорській (12 депутатів / 54,55%) сільських радах у Чернівецькому районі та Мамалигівській сільській раді Дністровського району (12 депутатів / 54,55%). Відносну перевагу в останній також здобула партія «За майбутнє» (6 депутатів / 27,27%).

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кияк М. Т. Сучасний стан забезпечення національно-культурних потреб представників молдовського етносу в Україні. Аналітична записка. *Національний інститут стратегічних досліджень*. URL: <http://old2.niss.gov.ua/articles/1254/> (дата звернення: 21.07.2021).
2. Місцеві вибори 2020. *Офіційний веб-портал Центральної виборчої комісії*. URL: <https://www.cvk.gov.ua/pls/vm2020/wm001.html> (дата звернення: 22.07.2021).
3. Об'єднання громад в етноконттактних регіонах: особливості та перспективи / Асоціація сприяння самоорганізації населення. 47 с. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/505/1.pdf> (дата звернення: 24.01.2020).
4. Прокоп Т. Політична карта Чернівецької області. *Громадянська мережа ОПОРА*. Дата оновлення: 30.01.2020. URL: https://www.oporaua.org/en/article/vybory/parlamentski-vybory/political_map19/19655-politichna-karta-chernivetskoji-oblasti (дата звернення: 21.07.2021).
5. Розподіл населення за національністю та рідною мовою, Чернівецька область (осіб) – Регіон, Національність, Рік, Вказали у якості рідної мову. Герцаївський район. URL: <http://database.ukrcensus.gov.ua/MULT/Dialog/Saveshow.asp> (дата звернення: 19.07.2021).
6. Розподіл населення за національністю та рідною мовою, Чернівецька область (осіб) – Регіон, Національність, Рік, Вказали у якості рідної мову. Глибоцький район. URL: <http://database.ukrcensus.gov.ua/MULT/Dialog/Saveshow.asp> (дата звернення: 19.07.2021).
7. Розподіл населення за національністю та рідною мовою, Чернівецька область (осіб) – Регіон, Національність, Рік, Вказали у якості рідної мову. Новоселицький район. URL: <http://database.ukrcensus.gov.ua/MULT/Dialog/Saveshow.asp> (дата звернення: 19.07.2021).
8. Розподіл населення за національністю та рідною мовою, Чернівецька область (осіб) – Регіон, Національність, Рік, Вказали у якості рідної мову. Сторожинецький район. URL: <http://database.ukrcensus.gov.ua/MULT/Dialog/Saveshow.asp> (дата звернення: 19.07.2021).
9. Ротар Н. Виклики етнополітичній стабільності в Чернівецькій області: у пошуках ефективного інструментарію управління регіональними етнополітичними процесами. *Чернівецький регіональний центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій*. URL: <http://cprk.cv.ua/315.php> (дата звернення: 19.07.2021).
10. Чернівецька область. Нові райони: карти + склад. Децентралізація. Дата оновлення: 17.07.2020. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/12639> (дата звернення: 11.02.2022).

REFERENCES:

1. Kyiak M. T. Suchasnyi stan zabezpechennia natsionalno-kulturnykh potreb predstavnykiv moldovskoho etnosu v Ukraini. Analychna zapyska [The current state of securement the national and cultural needs of the Moldovan ethnic group in Ukraine. Analytical note]. *Natsionalnyi instytut stratehichnykh doslidzhen*. [Online] Available from: <http://old2.niss.gov.ua/articles/1254/> (data zvernennia: 21.07.2021). (Accessed: 21.07.2021) [In Ukrainian].
2. Mistsevi vybory 2020 [The 2020 local elections]. *Ofitsiyni veb-portal Tsentralnoi vyborchoi komisii*. [Online] Available from: <https://www.cvk.gov.ua/pls/vm2020/wm001.html> (Accessed: 22.07.2021) [In Ukrainian].
3. Obiednannia hromad v etnokontaktnykh rehionakh: osoblyvosti ta perspektyvy / Asotsiatsiia spryannia samoorhanizatsii naseleennia. 47 s. [Association of communities in the ethno-contact regions: features and prospects / Association for the promotion of self-organization of the population. 47 p.]. [Online] Available from: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/505/1.pdf> (Accessed: 24.01.2020) [In Ukrainian].
4. Prokop T. Politychna karta Chernivetsoi oblasti [Political map of Chernivtsi Oblast]. *Hromadianska meretzha OPORA*. Data onovlennia: 30.01.2020. [Online] Available from: https://www.oporaua.org/en/article/vybory/parlamentski-vybory/political_map19/19655-politichna-karta-chernivetskoyi-oblasti (Accessed: 21.07.2021) [In Ukrainian].
5. Rozpodil naseleennia za natsionalnistiu ta ridnoiu movoiu, Chernivetska oblast (osib) – Rehion, Natsionalnist, Rik, Vkazaly u yakosti ridnoi movu. Hertsavskyi raion [Distribution of the population by nationality and native language, Chernivtsi region (persons) – Region, Nationality, Year, Indicated as native language. Hertsav Raion]. [Online] Available from: <http://database.ukrcensus.gov.ua/MULT/Dialog/Saveshow.asp> (Accessed: 19.07.2021) [In Ukrainian].
6. Rozpodil naseleennia za natsionalnistiu ta ridnoiu movoiu, Chernivetska oblast (osib) – Rehion, Natsionalnist, Rik, Vkazaly u yakosti ridnoi movu. Hlybotskyi raion [Distribution of the population by nationality and native language, Chernivtsi region (persons) – Region, Nationality, Year, Indicated as native language. Hlyboka Raion]. [Online] Available from: <http://database.ukrcensus.gov.ua/MULT/Dialog/Saveshow.asp> (Accessed: 19.07.2021) [In Ukrainian].
7. Rozpodil naseleennia za natsionalnistiu ta ridnoiu movoiu, Chernivetska oblast (osib) – Rehion, Natsionalnist, Rik, Vkazaly u yakosti ridnoi movu. Novoselytskyi raion [Distribution of the population by nationality and native language, Chernivtsi region (persons) – Region, Nationality, Year, Indicated as native language. Novoselytsia Raion]. [Online] Available from: <http://database.ukrcensus.gov.ua/MULT/Dialog/Saveshow.asp> (Accessed: 19.07.2021) [In Ukrainian].
8. Rozpodil naseleennia za natsionalnistiu ta ridnoiu movoiu, Chernivetska oblast (osib) – Rehion, Natsionalnist, Rik, Vkazaly u yakosti ridnoi movu. Storozhynetskyi raion [Distribution of the population by nationality and native language, Chernivtsi region (persons) – Region, Nationality, Year, Indicated as native language. Storozhynets Raion]. [Online] Available from: <http://database.ukrcensus.gov.ua/MULT/Dialog/Saveshow.asp> (Accessed: 19.07.2021) [In Ukrainian].
9. Rotar N. Vyklyky etnopolitychnii stabilnosti v Chernivetskii oblasti: u poshukakh efektyvnoho instrumentarii upravlinnia rehionalnymy etnopolitychnymy protsesamy [Challenges of ethno-political stability in Chernivtsi Oblast: in search of the effective tools for managing of regional ethno-political processes]. *Chernivetskyi rehionalnyi tsentr perepidhotovky ta pidvyshchennia kvalifikatsii pratsivnykiv orhaniv derzhavnoi vlady, orhaniv mistsevoho samovriaduvannia, derzhavnykh pidpriemstv, ustanov ta orhanizatsii*. [Online] Available from: <http://cppk.cv.ua/315.php> (Accessed: 19.07.2021) [In Ukrainian].
10. Chernivetska oblast. Novi raiony: karty + sklad [Chernivtsi Oblast. New districts: maps + composition]. *Detsentralizatsiia*. 17.07.2020. [Online] Available from: <https://decentralization.gov.ua/news/12639> (Accessed: 11.02.2022) [In Ukrainian].

Political and party representation of local self-government bodies in territorial communities of Chernivtsi Oblast with a compact residence of Romanian and Moldovan ethnic minorities (according to the results of 2020 local elections)

Zan Mykhaylo Petrovych

Ph. D. in Historical Sciences,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of Political Science and Public
administration
Uzhhorod National University
University str., 14,
Uzhhorod, Ukraine

The article is considered the political and party representation of local governments in the territorial communities of Chernivtsi Oblast with a compact residence of Romanian and Moldovan ethnic groups in the 2020 local elections. The author presents his research based on the analysis of electoral statistics, which is posted on the Official Web Portal of the Central Election Commission of Ukraine.

It was stated that the quite revealing of the successful result of the regional political force of Chernivtsi region «Alternative» in Hlyboka urban-type settlement council (50%), headed by its representative Hryhoriy Vanzuryak. The author divides the Romanian-speaking territorial communities of Chernivtsi region into three groups: 1) amalgamated territorial communities with self-nominated deputies, and the party of power «Servant of the People» (3 councils) and «Fatherland» as well (1 council) won more seats than other political forces (Krasnoilsk urban-type settlement council; Boyany, Terebleche, Tarashany and Petrivtsi village councils); 2) amalgamated territorial communities, where representatives of opposition political forces won (Ostrytsia, Karapchiv, Chudey and Voloka village councils); 3) Suchevely village council, where the majority was won by representatives of the «Servant of the People» party.

According to the results of the 2020 local elections, the political and party structure of the Hertsaviv City Council is quite segmented. «Opposition Platform – For Life», «Servant of the People» and the All-Ukrainian Union «Fatherland» (5 deputies / 19.23% from each), «Proposal» party (3 deputies / 11.54%), political forces «European Solidarity», Public Movement «People's Control», «For the Future» and «UDAR» (Ukrainian Democratic Alliance for Reforms) of Vitaliy Klychko (2 deputies / 7.69% from each) are represented here. A similar situation in the multi-ethnic Storozhynets City Council. Among the 34 elected deputies there are representatives of 9 political parties: «Servant of the People», «For the Future», «Oleg Lyashko's Radical Party», Agrarian Party of Ukraine, Public Movement «People's Control», «United Alternative», the All-Ukrainian Union «Fatherland» (4 deputies / 11.76% from each party), «European Solidarity» and «Opposition Platform – For Life» (3 deputies / 8.82% from each).

A pluralism of electoral preferences similar to the Romanian community in Chernivtsi has been observed in the amalgamated territorial communities where Moldovans live. The most party-segmented are Novoselytsia City and Vanchykovets Village Councils, where deputies from 7 parties are represented. Self-nominated candidates predominated in Magala (76.19%) and Chagor (54.55%) village councils in Chernivtsi Raion and Mamalyha village council in Dnistrovskiy Raion (54.55%). Besides this, the party «For the Future» received a relative advantage (27.27%).

Key words: local elections, amalgamated territorial community, Romanian ethnic minority, Moldovan ethnic minority, Chernivtsi Oblast.